

BOSHLANG'ICH TA'LIMNI O'QITISHDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR

2-toifali va mutaxassis o'qituvchilar uchun III o'quv bloki

HAR BIR MAVZU BO'YICHA TEST SAVOLLARI, KEYS-STADILAR VA MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

Baholash uchun tavsiya etiladigan mezonlar

Test: har bir to'g'ri javob – 1 ball. Har mavzudan jami 5 ball.

Keys-stadi: muammoni aniqlash – 3 ball; amaliy yechim – 4 ball; asoslash va baholash – 3 ball (jami 10 ball).

Mustaqil ish: maqsadga moslik – 3 ball; metodik aniqlik – 3 ball; amaliy mahsulot – 2 ball; inklyuzivlik va baholash imkoniyati – 2 ball (jami 10 ball).

“Topshiriladigan mahsulot” tayyorlanadigan aniq ish turini anglatadi; sinf va darslik mavzusi muallif ko'rsatmagan joylarda tinglovchi tomonidan tanlanadi.

MAVZULAR RO'YXATI

01. 3.1.1.1 — Boshlang'ich ta'lim bo'yicha o'quv dasturi va zamonaviy darsliklar bilan ishlashga oid uslubiy tavsiyalar (nazariy mashg'ulot)
02. 3.1.1.2 — Boshlang'ich ta'lim bo'yicha o'quv dasturi va zamonaviy darsliklar bilan ishlashga oid uslubiy tavsiyalar (amaliy mashg'ulot)
03. 3.1.2 — Boshlang'ich ta'limning yangi avlod darsliklari va o'quv qo'llanmalari tahlili
04. 3.2.1 — Xalqaro baholash dasturlarini (PIRLS, TIMSS) o'tkazishning maqsad va vazifalari
05. 3.2.2 — PIRLS topshiriqlari namunalari ishlab chiqish va ular ustida ishlash usullari
06. 3.2.3 — TIMSS xalqaro dasturi asosida savol va topshiriqlar ishlab chiqish va ular ustida ishlash yo'llari
07. 3.3.1 — Boshlang'ich sinflarda savodxonlik darslarini zamonaviy yondashuv orqali tashkil etish
08. 3.3.2 — Boshlang'ich sinf ona tili darslarida o'quvchilarda XXI asr ko'nikmalarini rivojlantirish usullari
09. 3.3.3 — Bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilarni badiiy asarni tahlil qilishga o'rgatishda interfaol usullardan foydalanish
10. 3.4.1 — Matematika darslarida algebraik va geometrik materiallar ustida ishlash
11. 3.4.2 — Matematika darslarida mantiqiy topshiriqlarni kichik guruhlarda ishlash orqali tushuntirish

12. 3.4.3 — Matematika darslarida ma'lumotlar (jadval, sxema, diagramma) bilan ishlashning zamonaviy shakllari
13. 3.5.1.1 — Tabiiy fanlarda murakkab mavzularni STEAM yondashuvi asosida tashkil etish (nazariy mashg'ulot)
14. 3.5.1.2 — Tabiiy fanlarda murakkab mavzularni STEAM yondashuvi asosida tashkil etish (amaliy mashg'ulot)
15. 3.5.2 — Tabiiy fanlarda tabiatni muhofaza qilishga doir "O'quv loyihasi" ishlab chiqish
16. 3.5.3 — Tabiiy fanlarda amaliy tajribalar orqali o'quvchilarning ekologik savodxonligini rivojlantirish
17. 3.6.1 — Texnologiya darslarida o'quvchilarning kreativ fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish
18. 3.6.2 — Tasviriy san'at darslarida ijodiy topshiriqlar yaratish
19. 3.6.3 — Informatika va axborot texnologiyalari darslari orqali o'quvchilarni hayotiy vaziyatlarga tayyorlash
20. 3.7.1 — Boshlang'ich sinf tarbiya darslarida ekskursiyalar tashkil etish
21. 3.7.2 — Sinf rahbarining darsdan tashqari ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarni zamonaviy yondashuvlar orqali tashkil etishi
22. 3.7.3 — Sinfdan tashqari tadbirlar orqali o'quvchilarda "4K" ko'nikmalarini shakllantirish
23. 3.8.1.1 — Boshlang'ich ta'limda inklyuziv ta'lim yondashuvlari
24. 3.8.1.2 — Amaliy topshiriqlarni kompetensiyaviy yondashuv orqali rejalashtirish
25. 3.8.2.1 — Boshlang'ich sinflarda raqamli ta'lim muhitini yaratish va interaktiv metodlardan foydalanish
26. 3.8.2.2 — Boshlang'ich sinf o'quvchilarida mediasavodxonlik va kiberxavfsizlik ko'nikmalarini shakllantirish

1-MAVZU. 3.1.1.1**Boshlang'ich ta'lim bo'yicha o'quv dasturi va zamonaviy darsliklar bilan ishlashga oid uslubiy tavsiyalar (nazariy mashg'ulot)****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Darsni natijaga yo'naltirib rejalashda avval nimani aniqlash zarur?

A) Darslikdagi oxirgi mashqni	B) Sinfdagi partalar sonini
C) Faqat uy vazifasi hajmini	D) O'quv dasturida belgilangan kutiladigan ta'lim natijasini

2. DTS va o'quv dasturi o'rtasidagi asosiy munosabat qaysi?

A) Ikkalasi faqat dars jadvalini tuzadi	B) DTS umumiy talabni, o'quv dasturi fan va sinf kesimidagi mazmunni belgilaydi
C) DTS darslikdagi barcha sahifani tartiblaydi	D) O'quv dasturi DTS talablarini bekor qiladi

3. Taqvim-mavzu rejaning vazifasi nima?

A) Darslik matnini tahrirlash	B) O'quvchining kundalik bahosini chiqarish
C) Mavzu va soatlarni o'quv yili davomida taqsimlash	D) Maktab kutubxonasini boshqarish

4. Yangi me'yoriy hujjat loyihasi muhokamada bo'lsa, o'qituvchi qanday yo'l tutishi kerak?

A) Loyihani tasdiqlangan deb qabul qilishi kerak	B) Darslikdan voz kechishi kerak
C) Har bir dars rejasini o'quvchi tanlashiga qo'yishi kerak	D) Rejalashda amalda tasdiqlangan hujjatlarga tayanishi kerak

5. Zamonaviy darslik topshirig'ini tanlashning asosiy mezon nima?

A) Eng uzun matnga ega bo'lishi	B) Faqat ko'p rasml bo'lishi
C) Belgilangan ta'lim natijasiga xizmat qilishi	D) Barcha o'quvchi uchun bir xil murakkablikda bo'lishi

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

3-sinf o'qituvchisi yillik rejada dasturdagi kutiladigan natijani tekshirmasdan, darslikdagi barcha mashqlarni ketma-ket bajarishga urinadi. Natijada dars tugaydi, lekin o'quvchilar fikrini dalillab bera olmaydi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Muammoni DTS–dastur–darslik–taqvim reja zanjiri asosida izohlang.
- 2) Bitta darsni natijadan boshlab qayta rejalashning to'rt qadamini yozing.
- 3) Natijaga erishilganini aniqlovchi ikki baholash mezonini taklif eting.

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Kutiladigan natija → mos topshiriq → differensial faoliyat → formatif baholash ketma-ketligi asoslanishi kerak.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. O'quv hujjatlari xaritasi

Vazifa: Tanlangan 3-sinf ona tili mavzusi misolida DTS, dastur, taqvim-mavzu reja va darslikning bog'liqligini A4 sxemada ko'rsating.

Topshiriladigan mahsulot: 1 ta bog'lanish sxemasi va 200 so'zli sharh.

2-topshiriq. Mavzuni metodik tahlil qilish

Vazifa: Bir darslik topshirig'ini maqsad, kutiladigan natija, 4K, differensial yondashuv va baholash mezonlari bo'yicha tahlil qiling.

Topshiriladigan mahsulot: 5 mezonli tahlil jadvali.

2-MAVZU. 3.1.1.2**Boshlang'ich ta'lim bo'yicha o'quv dasturi va zamonaviy darsliklar bilan ishlashga oid uslubiy tavsiyalar (amaliy mashg'ulot)****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Darslik topshirig'i va o'quv dasturini qiyoslashning birinchi bosqichi qaysi?

A) Topshiriqni birdan qisqartirish	B) Dasturdagi mavzuga doir kutiladigan natijani aniqlash
C) O'quvchilarga tayyor javobni berish	D) Barcha mavzuni yangi nomlash

2. T-jadvaldan foydalanishning foydasi nimada?

A) Faqat vaqtni hisoblab beradi	B) O'quvchilarning yoshi bo'yicha ro'yxat yaratadi
C) Darslik muqovasini bezaydi	D) Ikki hujjat yoki yondashuvning mos va farqli jihatlarini ko'rsatadi

3. Topshiriqni 4K nuqtayi nazaridan tahlil etish nimani anglatadi?

A) Faqat yozuv chiroyliligini baholashni	B) Faqat ko'chirish tezligini o'lchashni
C) Faqat fan atamalarini yodlashni	D) Kritik, kreativ, kommunikativ va hamkorlik imkoniyatlarini aniqlashni

4. Taqvim-mavzu rejani tekshirishda qaysi ma'lumot muhim?

A) Mavzuga ajratilgan soat va ketma-ketlik	B) Darslik muallifining fotosurati
C) Maktab kutubxonasi ranglari	D) O'quvchining sevimli o'yini

5. Amaliy tahlil yakunida qanday mahsulot olinishi maqsadga muvofiq?

A) Faqat o'tilgan sahifalar sanog'i	B) Vazifasiz umumiy xulosa
C) Aniqlangan tafovut va muammolar yuzasidan metodik yechim	D) Faqat slaydlar soni

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

4-sinf matematika darsida murakkab jadval bilan ishlash dasturda ko'zda tutilgan, biroq o'qituvchi darslikning faqat hisoblash mashqlaridan foydalangan. Natijada o'quvchilar ma'lumotlarni solishtira olmaydi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Dastur va darslik faoliyati o'rtasidagi tafovutni toping.
- 2) Hisoblash mashqini jadvalni tahlil qiladigan amaliy vazifaga aylantiring.
- 3) Tuzatilgan topshiriq uchun ikkita aniq kutiladigan natijani yozing.

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Moslik muammosi dalil bilan ko'rsatiladi; yangi topshiriq real ma'lumotni solishtirish va xulosa chiqarishni talab qiladi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Qiyosiy tahlil

Vazifa: Bitta mavzu bo'yicha dastur, darslik va taqvim-mavzu reja talablarini solishtiring.

Topshiriladigan mahsulot: 3 ustunli tahlil jadvali va 3 metodik tavsiya.

2-topshiriq. Topshiriq konstruktorligi

Vazifa: O'quv dasturiga mos darslik mashqini 4K va differensial yondashuvga ko'ra uch darajada qayta tuzing.

Topshiriladigan mahsulot: 3 darajali topshiriqlar to'plami va baholash mezoni.

3-MAVZU. 3.1.2**Boshlang'ich ta'limning yangi avlod darsliklari va o'quv qo'llanmalari tahlili****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Yangi avlod darsligini metodik tahlil qilishda eng asosiy birlik nima?

A) Faqat muqova bezagi	B) Faqat bosma hajmi
C) Aniq sahifa va topshiriqning pedagogik maqsadga mosligi	D) Faqat darslik bahosi

2. Alifbe darsligida harfni topish va rasmni kuzatish birlashganda nima rivojlanadi?

A) Faqat arifmetik hisob	B) Vizual ajratish, diqqat va o'qishga qiziqish
C) Faqat tez yozish	D) Faqat qo'shiq aytish

3. O'qish savodxonligi matni uchun topshiriq tanlashda nima muhim?

A) Faqat matnni ko'chirib yozish	B) Faqat matn uzunligi
C) Faqat notanish so'zlar soni	D) Matn mazmunini anglash va dalilga tayangan javob

4. Matematika darsligidagi hayotiy masalaning xususiyati nima?

A) Faqat yodlangan ta'rifni so'raydi	B) Bilimni amaliy vaziyatga tatbiq etishga undaydi
C) Har doim yechimsiz bo'ladi	D) Fikrlashni talab qilmaydi

5. Darslikdagi bir kamchilik aniqlansa, o'qituvchi nima qilishi lozim?

A) Barcha darslikni rad etishi	B) Aniq metodik boyitish yoki moslashtirish variantini tavsiya etishi
C) Topshiriqni tushuntirmasdan qoldirishi	D) Barcha o'quvchiga bir xil qo'shimcha yuk berishi

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

Bir guruh o'qituvchilar 2-sinf ona tili darsligini "rasmlari chiroyli" deb yuqori baholaydi. Lekin undagi mashqlar tanqidiy fikrlash, mustaqil izoh va turli o'quvchi ehtiyojlarini qanchalik qamrab olganini tekshirmaydi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Baholashda yetishmayotgan uchta metodik mezonni aniqlang.
- 2) Bitta oddiy mashqni izohlash va hamkorlikni talab qiladigan shaklga o'zgartiring.
- 3) Darslikni dalil asosida tahlil qilish uchun qanday jadval zarur?

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Tahlil mazmun, kutiladigan natija, 4K, differensial yondashuv, fanlararo integratsiya va baholashga tayanadi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Fanlararo ekspertiza

Vazifa: Alifbe, ona tili, o'qish savodxonligi yoki matematika darsligidan ikki topshiriqni tanlab, ularning kuchli va takomillashadigan jihatlarini yozing.

Topshiriladigan mahsulot: 2 ta ekspertiza kartasi.

2-topshiriq. Metodik boyitish loyihasi

Vazifa: Tanlangan darslik mashqini 4K va inklyuziv yondashuvga mos qayta ishlab chiqing.

Topshiriladigan mahsulot: Oldingi va yangi topshiriq, izoh, mezon.

4-MAVZU. 3.2.1**Xalqaro baholash dasturlarini (PIRLS, TIMSS) o'tkazishning maqsad va vazifalari****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. PIRLS tadqiqotida asosan qaysi savodxonlik o'rganiladi?

A) Faqat geometriya	B) Jismoniy tayyorgarlik
C) O'qish savodxonligi	D) Musiqiy eshitish

2. TIMSS tadqiqotining asosiy fan yo'nalishlari qaysilar?

A) Ona tili va tasviriy san'at	B) Tarix va chet tili
C) Matematika va tabiiy fanlar	D) Musiqa va texnologiya

3. PIRLSda o'qishning ikki muhim maqsadi qaysi?

A) Badiiy tajriba orttirish va axborotni olish hamda undan foydalanish	B) Hisoblash va chizma yasash
C) Qo'shiq aytish va sahnalashtirish	D) Harflarni yozish va bo'yash

4. TIMSSdagi kognitiv sohalar qanday ataladi?

A) Tinglash, ko'chirish, bezash	B) Bilish, qo'llash va mulohaza yuritish
C) Sanoq, bo'yash va chizish	D) Ko'rish, yodlash va aytish

5. Xalqaro baholash natijalari ta'limda nimaga xizmat qiladi?

A) Kuchli va rivojlantirilishi zarur jihatlarni aniqlashga	B) Faqat o'quvchi ismlarini saralashga
C) Faqat maktab binosini baholashga	D) Faqat darslik narxini belgilashga

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)**Vaziyat:**

Metodbirlashma rahbari xalqaro baholashga tayyorgarlikni faqat tezkor test ishlash bilan cheklashni taklif etdi. Bu orada 4-sinf o'quvchilari matndagi yashirin xulosani asoslash hamda matematik yechimni tushuntirishda qiynalmoqda.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Taklifdagi metodik kamchilikni toping.
- 2) PIRLS va TIMSS uchun bittadan mazmunli o'quv faoliyatini tanlang.
- 3) Qaysi indikatorlar orqali o'sishni kuzatish mumkin?

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: E'tibor tayyor javobga emas, matnni anglash, qo'llash va mulohaza yuritish jarayonlariga qaratiladi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI**1-topshiriq. PIRLS–TIMSS taqqoslash**

Vazifa: Ikkala tadqiqotning maqsadi, fan mazmuni, topshiriq turi va kognitiv jarayonlarini jadvalda taqqoslang.

Topshiriladigan mahsulot: 4 mezonli qiyosiy jadval.

2-topshiriq. Diagnostika rejasi

Vazifa: 4-sinf uchun bir hafta davomida o'qish va matematika savodxonligi ko'nikmalarini kuzatish rejasini tuzing.

Topshiriladigan mahsulot: 3 indikator, 2 faoliyat, 1 tahlil shakli.

5-MAVZU. 3.2.2**PIRLS topshiriqlari namunalari ishlab chiqish va ular ustida ishlash usullari****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. PIRLSda matndan aniq ma'lumot topish topshirig'i nimani talab qiladi?

A) Matnsiz taxmin qilishni	B) Matn muallifini o'ylab topishni
C) Matnda ochiq berilgan faktni aniqlashni	D) Matnni rasmsiz chizishni

2. Matndan xulosa chiqarish topshirig'ining asosiy belgisi qaysi?

A) Faqat sarlavhani ko'chirish	B) Matndagi harflarni sanash
C) Bir necha dalil asosida bevosita aytilmagan fikrga kelish	D) Javobni tasodifiy tanlash

3. Badiiy matn bilan ishlashga qaysi savol ko'proq mos?

A) Jadvalda necha litr suv bor?	B) Qahramon qarorini qaysi voqealar asoslaydi?
C) Asbobning massasi qancha?	D) Diagrammada ustun necha santimetr?

4. Axborotli matn bo'yicha topshiriq tuzishda qaysi faoliyat foydali?

A) Faqat matnni ovoz chiqarib sanash	B) Faqat jummalarni teskari ko'chirish
C) Tushunarsiz atamalarni izohsiz qoldirish	D) Turli bo'limlardagi ma'lumotlarni bog'lab xulosa chiqarish

5. Ochiq javobli PIRLS savolini baholash uchun nima zarur?

A) Faqat yozuv tezligi	B) Faqat javob uzunligi
C) Faqat bir xil iborani ishlatish	D) Oldindan belgilangan dalilga asoslangan baholash mezonini

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

4-sinf o'quvchilari "O'rmondagi qushlar" badiiy matni bo'yicha faqat "Qushlar qayerga uchdi?" savoliga javob beradi. O'qituvchi esa matnning sabab–oqibat va qahramon munosabatlarini ham tekshirmoqchi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Savolning PIRLSdagi o'qib tushunish jarayonini belgilang.
- 2) Xulosa chiqarish va baholashga doir ikkita yangi savol tuzing.
- 3) Ochiq javobning 0–2 ballik mezonini ishlab chiqing.

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Savollar faktni topishdan xulosa, talqin hamda baholashga kengaytiriladi; javob dalili ko'rsatiladi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Badiiy matn savollari

Vazifa: 4-sinfga mos 150–250 so'zli badiiy matn asosida to'rtta o'qib tushunish jarayoniga doir savol yozing.

Topshiriladigan mahsulot: 4 savol va javob mezonlari.

2-topshiriq. Axborotli matn ekspertizasi

Vazifa: Qisqa ilmiy-ommabop matn uchun 2 yopiq va 2 ochiq savol tuzing; kognitiv talabini izohlang.

Topshiriladigan mahsulot: 4 topshiriq va ekspertiza varag'i.

6-MAVZU. 3.2.3

TIMSS xalqaro dasturi asosida savol va topshiriqlar ishlab chiqish va ular ustida ishlash yo'llari

I. TEST SAVOLLARI

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. TIMSS matematika topshirig'ida "bilish" darajasi ko'proq nimani tekshiradi?

A) Faqat shaxsiy fikr yozishni	B) Faqat tajriba fotosini olishni
C) Fakt, tushuncha va oddiy amallarni bilishni	D) Faqat murakkab loyihani boshqarishni

2. "Qo'llash" darajasiga mos vazifa qaysi?

A) O'rganilgan hisoblash usulini hayotiy masalaga tatbiq etish	B) Atamani izohsiz yod aytish
C) Masala shartini o'qimaslik	D) Faqat rasmni bo'yash

3. "Mulohaza yuritish" darajasi qaysi vazifada yaqqol?

A) Faqat ko'paytirish jadvalini aytish	B) Ikki yechimni taqqoslab, qaysi biri maqbul ekanini asoslash
C) Sonni ko'chirib yozish	D) Faqat geometrik shaklni nomlash

4. Darslikdagi masalani TIMSS uslubiga moslashtirishda nima saqlanishi kerak?

A) Faqat uzun matn	B) Faqat ko'p rasmlar
C) Faqat murakkab atamalar	D) Asosiy matematik mazmun va aniq kognitiv talab

5. TIMSS topshirig'i natijasini tahlil qilish uchun eng foydali narsa nima?

A) Faqat o'quvchilarni tezligiga ko'ra safga qo'yish	B) Faqat yuqori ballni ko'rsatish
C) Xatolarni mazmuniy va kognitiv sohalar bo'yicha guruhlash	D) Faqat sinf ro'yxatini yangilash

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

4-sinfda “24 ta daftar 6 o‘quvchiga teng taqsimlandi” masalasini barcha bola tez yechdi. Ammo “Taqsimlash teng bo‘lmasa, adolatli usulni qanday topasiz?” savoliga javob berolmayapti.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Dastlabki va keyingi savollarning kognitiv darajasini farqlang.
- 2) Mulohaza yuritishni talab qiluvchi qo‘shimcha topshiriq yozing.
- 3) Yechimni baholash uchun hisob va izohga doir mezon ishlab chiqing.

Keysni tahlil qilish uchun yo‘nalish: Bilishdan qo‘llash va mulohazaga o‘tish; matematik dalil, model va tekshiruv ko‘rsatiladi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Uch darajali TIMSS bloki

Vazifa: Bir 4-sinf mavzusi asosida bilish, qo‘llash, mulohaza yuritish darajalari uchun bittadan topshiriq tuzing.

Topshiriladigan mahsulot: 3 topshiriq va javoblar.

2-topshiriq. Xatolar diagnostikasi

Vazifa: O‘quvchilarning shartli 5 ta xato javobini tahlil qilib, qayta o‘qitish strategiyasini ishlab chiqing.

Topshiriladigan mahsulot: Xato–sabab–metodik chora jadvali.

7-MAVZU. 3.3.1**Boshlang'ich sinflarda savodxonlik darslarini zamonaviy yondashuv orqali tashkil etish****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Savodga o'rgatish davrida tovush-harf munosabatini anglatish uchun qaysi faoliyat muhim?

A) Faqat matnni ko'chirish	B) Faqat she'r yodlash
C) Faqat rasmni bo'yash	D) Tovushni eshitish, ajratish va unga mos harfni bog'lash

2. Chiroyli yozuvni shakllantirishda nimalar hisobga olinadi?

A) Faqat qalam rangi	B) Qomat, daftar joylashuvi, harf elementlari va yozuv ritmi
C) Faqat yozuv tezligi	D) Faqat daftar narxi

3. Imloviy savodxonlikni rivojlantiruvchi usul qaysi?

A) Xatolarni izohsiz o'chirib tashlash	B) Xatoni topish, sababini izohlash va to'g'risini qayta yozish
C) Har bir xatoni jazoga aylantirish	D) Faqat tayyor javobni tarqatish

4. Savod o'rgatishda differensial yondashuv nimani anglatadi?

A) Hammaga bir xil vaqt va hajm berish	B) Faqat kuchli o'quvchilarni jalb qilish
C) Og'zaki mashqlarni butunlay cheklash	D) Bir maqsadga mos turli darajadagi ko'mak va topshiriqlar berish

5. Alohida ta'lim ehtiyoji bo'lgan o'quvchi uchun foydali moslashtirish qaysi?

A) Vazifani izohsiz qiyinlashtirish	B) Barcha ko'makni olib tashlash
C) Faoliyatdan chetlatish	D) Yirik harf namunasi, tayanch chiziq va qo'shimcha vaqt

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

1-sinfidagi o'quvchi harf shaklini tanisa ham, yozishda elementlarning ketma-ketligini adashtiradi va tez charchaydi. O'qituvchi undan qolganlar bilan bir tezlikda ko'chirishni talab qilmoqda.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Muammoning ehtimoliy o'quv-metodik sabablarini ajrating.
- 2) Bosqichma-bosqich uchta yordam usulini tavsiya qiling.
- 3) O'sishni kuzatish uchun qaysi ikki belgini tanlaysiz?

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Jazo yoki tezlik emas, harakatni modellashtirish, ko'rgazma, qisqa takror va individual yordam asoslanadi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Savodga o'rgatish mini-darsi

Vazifa: Tovushni farqlash, harf bilan bog'lash va yozuv elementi uchun 15 daqiqalik mashg'ulot loyihalang.

Topshiriladigan mahsulot: Maqsad, 3 bosqich, baholash.

2-topshiriq. Imloviy xatolar banki

Vazifa: Bolalar tez-tez yo'l qo'yadigan 5 turdagi yozuv yoki imlo xatosiga mos tuzatish topshirig'i yarating.

Topshiriladigan mahsulot: 5 kartochka va ko'mak varianti.

8-MAVZU. 3.3.2**Boshlang'ich sinf ona tili darslarida o'quvchilarda XXI asr ko'nikmalarini rivojlantirish usullari****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. "4K" modelining to'liq tarkibi qaysi?

A) Ko'chirish, kuzatish, ko'paytirish, kodlash	B) Kalkulyator, katalog, klaviatura, karta
C) Kuzatuv, kattalashtirish, kesish, ko'rsatish	D) Kollaboratsiya, kommunikatsiya, kritik va kreativ fikrlash

2. Ona tili darsida kritik fikrlashga mos topshiriq qaysi?

A) Faqat so'zlarni ko'chirib yozish	B) Faqat matnni takrorlash
C) Faqat qoidani eshitish	D) Xatoni topib, to'g'rilash sababini dalillash

3. Kollaboratsiya qachon yaqqol namoyon bo'ladi?

A) Faqat bir o'quvchi ishlaganda	B) Barcha bir-biridan bexabar bo'lganda
C) Hamkorlar fikri e'tiborga olinmaganda	D) Guruh a'zolari vazifalarni taqsimlab umumiy matn yaratganda

4. Oddiy "3 ta gap tuzing" mashqini 4K formatiga o'tkazishning maqbul yo'li?

A) Guruhda voqea tuzish, tartibni dalillash va sarlavha tanlash	B) Vazifani faqat ko'chirishga aylantirish
C) Hamma javobni o'qituvchi aytishi	D) Gap sonini izohsiz oshirish

5. Inklyuziv 4K topshirig'ida nima o'zgarishi mumkin?

A) Barcha uchun umumiy ta'lim maqsadi bekor qilinadi	B) Faqat sinf ro'yxati
C) Faqat darslik muqovasi	D) Yordam, hajm, vaqt va javob shakli

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

3-sinf ona tili darsida o'qituvchi "So'zlarni ot, sifat va fe'lga ajrating" topshirig'ini beradi. O'quvchilar yakka tartibda yozadi, lekin tanlovini izohlamaydi va bir-biri bilan fikr almashmaydi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Ushbu topshiriqda qaysi 4K ko'nikmalari kam faollashgan?
- 2) Topshiriqni guruh muhokamasi va dalillash bilan boyiting.
- 3) Yozishda qiynaladigan o'quvchi uchun qatnashish rolini belgilang.

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Toifalash sababi aytiladi, guruhlar tasnifi taqqoslanadi, barcha o'quvchi uchun ishtirok yo'li ochiladi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. "Bir topshiriq – to'rtta K"

Vazifa: Ona tili darsligidagi mashqni 4K komponentlarini birlashtiradigan qilib qayta loyihalang.

Topshiriladigan mahsulot: Oldingi-yangi shakl va 4K xaritasi.

2-topshiriq. Inklyuziv variant

Vazifa: Qayta ishlangan topshiriqning og'zaki, yozma va tayanchli javob variantini tayyorlang.

Topshiriladigan mahsulot: 3 moslashtirilgan kartochka.

9-MAVZU. 3.3.3**Bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilarni badiiy asarni tahlil qilishga o'rgatishda interfaol usullardan foydalanish****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Badiiy matnni tushunishda qiynalayotgan o'quvchi bilan dastlab nima qilish maqsadga muvofiq?

A) Qisqa parcha va tayanch savol bilan mazmunni aniqlash	B) Darhol murakkab tahliliy insho yozdirish
C) Matnni tushuntirmasdan yodlatish	D) O'quvchini munozaradan chiqarish

2. "BBB" usuli qaysi jarayonni qo'llab-quvvatlaydi?

A) Faqat baho yig'ishni	B) Faqat rasm chizishni
C) Bilaman-bilishni istayman-bilib oldim bosqichlari orqali refleksiyan	D) Faqat tez o'qish musobaqasini

3. "Flipping" (teskari sinf)da qanday faoliyat xos?

A) Uyda faqat nazorat ishlash	B) Darsda yangi matnni umuman ko'rmaslik
C) Barcha vazifani ota-ona bajarishi	D) Dastlabki tanishuvni oldindan, tahlil va muhokamani darsda tashkil etish

4. Badiiy vositalarni o'rgatishda qaysi topshiriq foydali?

A) Faqat satrlar sonini aniqlash	B) Faqat xatboshilarni ko'chirish
C) Faqat qahramon ismini aytish	D) Matndan obrazli ifodani topib, ta'sirini izohlash

5. Bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchini baholashda qaysi yondashuv ma'qul?

A) Faqat tengdoshlari bilan keskin solishtirish	B) Faqat xatolarni sanab berish
C) Bosqichma-bosqich o'sish va aniq mezonga tayangan qayta aloqa	D) Og'zaki javobni butunlay taqiqlash

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

4-sinf o'quvchisi ertakni ovoz chiqarib o'qiydi, ammo qahramon nima sababdan qaror qilganini tushuntira olmaydi. Har safar ochiq savol berilganda sukut saqlaydi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) O'qish texnikasi va matnni anglash o'rtasidagi farqni izohlang.
- 2) Tayanch ibora va rasm yordamida savollarni uch bosqichga ajrating.
- 3) BBB yoki Assessment usulini qanday qo'llaysiz?

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Mazmuniy tayanch, lug'at izohi, qisqa dalil va ijobiy qayta aloqa bilan muloqotga jalb qilish tavsiya etiladi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Darajalashtirilgan savollar

Vazifa: Bir ertak uchun faktni topishdan qahramon fikrini baholashgacha 3 darajali savol ishlab chiqing.

Topshiriladigan mahsulot: 9 ta savol va yordam kartalari.

2-topshiriq. Teskari sinf ssenariysi

Vazifa: Badiiy matn bo'yicha uyda oldindan tanishuv va sinfdagi guruh tahlilini rejalang.

Topshiriladigan mahsulot: 20 daqiqalik dars fragmenti, refleksiya.

10-MAVZU. 3.4.1**Matematika darslarida algebraik va geometrik materiallar ustida ishlash****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Boshlang'ich matematika darsida tenglamani yechishga o'rgatish nimadan boshlanadi?

A) Faqat javobni yodlatishdan	B) Noma'lum son bilan amal orasidagi munosabatni tushuntirishdan
C) Barcha misollarni biryo'la qiyinlashtirishdan	D) Belgilarni izohlamay ko'paytirishdan

2. Matnli masala yechishda qaysi ketma-ketlik samarali?

A) Faqat javobni ko'chirish	B) Avval baho, so'ng shart
C) Masalani o'qimasdan amal tanlash	D) Shartni anglash–model tuzish–amal tanlash–tekshirish

3. Geometrik shaklni o'rgatishda qaysi faoliyat foydali?

A) Faqat shakl nomini aytish	B) Faqat chizg'ich rangini tanlash
C) Faqat hisob jadvalini yodlash	D) Shakl xossalarini kuzatish va taqqoslash

4. Fazoviy tasavvurni rivojlantiradigan topshiriq qaysi?

A) Faqat raqamni ko'chirib yozish	B) Faqat misolni yoddan aytish
C) Shaklni aylantirganda uning ko'rinishini oldindan tasavvur qilish	D) Faqat rasmni bezash

5. Algebraik va geometrik materiallar o'zaro qanday bog'lanishi mumkin?

A) Ular umuman bog'lanmaydi	B) Shakl o'lchamlari asosida noma'lum qiymatni hisoblash orqali
C) Faqat tasviriy san'atda	D) Faqat musiqiy mashqlarda

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

3-sinf o'quvchilari " $x + 17 = 45$ " tenglamasini hisoblay oladi. Biroq "Perimetri 24 sm bo'lgan to'rtburchakning uch tomoni ma'lum, to'rtinchisini toping" vazifasida noma'lumni ifodalashga qiynalmoqda.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Ikkala vazifadagi umumiy matematik munosabatni aniqlang.
- 2) Kesma yoki chizma asosida noma'lumni topish bosqichlarini tuzing.
- 3) Bitta diagnostik savol orqali tushunishni tekshiring.

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Algebraik ifoda va geometrik model orasida bog'lanish o'rnatilishi zarur.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Tenglama metodikasi

Vazifa: 2–4-sinflarga mos uch darajali tenglama topshirig'i va har biri uchun ko'rgazmali izoh yarating.

Topshiriladigan mahsulot: 3 topshiriq, yechim va xato tahlili.

2-topshiriq. Geometrik model

Vazifa: Sodda geometrik shakllardan foydalangan hayotiy masala tuzing.

Topshiriladigan mahsulot: Masala, chizma, yechim, tekshiruv.

11-MAVZU. 3.4.2**Matematika darslarida mantiqiy topshiriqlarni kichik guruhlarda ishlash orqali tushuntirish****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Kichik guruhda mantiqiy masalani yechishning birinchi sharti qaysi?

A) Faqat bittaga javob berish huquqini berish	B) Faqat tezlikni baholash
C) Guruhga maqsadni aytmaslik	D) Vazifa va hamkorlik qoidalarini aniq belgilash

2. Kritik fikrlashni rivojlantiradigan savol qaysi?

A) Kim eng baland gapiradi?	B) Javobni kim birinchi yozdi?
C) Nega bu yechim to'g'ri, boshqa usul bilan tekshirib bo'ladimi?	D) Kim ko'p qalam olib kelgan?

3. Kreativ fikrlash qaysi holatda namoyon bo'ladi?

A) Faqat tayyor javobni ko'chirishda	B) Bitta mantiqiy masalaga bir nechta asosli yechim taklif qilishda
C) Faqat tengdosh javobini takrorlashda	D) Faqat taxminni dalilsiz aytishda

4. Guruhdagi "tekshiruvchi" roliga qaysi vazifa mos?

A) Yechimni shartga qayta solishtirib xatoni aniqlash	B) Faqat yozuvni bezash
C) Faqat vaqtni aytish	D) Faqat guruh nomini tanlash

5. Mantiqiy topshiriqni baholashda qaysi mezon muhim?

A) Faqat yozuv uzunligi	B) Faqat o'quvchi yoshi
C) Faqat tarqatma ranglari	D) Yechim izchilligi va dalillash sifati

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

Bir guruh mantiqiy masalani tez yechdi, ammo faqat yetakchi o'quvchi ishladi. Qolgan a'zolar nima uchun shu javob olinganini tushuntira olmadi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Guruhdagi jarayon muammosini tashxislang.
- 2) Rolli hamkorlik va navbatma-navbat izohlash tartibini tuzing.
- 3) Jarayon va mahsulotni alohida qanday baholaysiz?

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Barcha ishtirokchi o'z hissasini qo'shishi va yechimni dalillashi kerak.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Mantiqiy topshiriqlar banki

Vazifa: 2–4-sinflar uchun taqqoslash, qonuniyat va kombinatorikaga doir 3 ta topshiriq yarating.

Topshiriladigan mahsulot: 3 masala, 2 xil yechim va savollar.

2-topshiriq. Guruhli dars fragmenti

Vazifa: Bir mantiqiy masala uchun 15 daqiqalik rolli guruh ishlash ssenariysini yozing.

Topshiriladigan mahsulot: Rollar, vaqt, baholash varag'i.

12-MAVZU. 3.4.3**Matematika darslarida ma'lumotlar (jadval, sxema, diagramma) bilan ishlashning zamonaviy shakllari****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Jadvaldan ma'lumot o'qish ko'nikmasi qaysi vazifada namoyon bo'ladi?

A) Faqat jadval rangini aytishda	B) Faqat sarlavhani bezashda
C) Faqat kataklarni sanashda	D) Qator va ustun kesishmasidan tegishli qiymatni topishda

2. Ustunli diagrammadan foydalanish qachon qulay?

A) Faqat hikoya syujetini tushuntirishda	B) Faqat tovushlarni eshitishda
C) Faqat she'r yodlashda	D) Toifalar bo'yicha miqdorlarni solishtirishda

3. Chiziqli diagramma nimani ko'rsatishda ayniqsa foydali?

A) Faqat alohida shakl nomini	B) Faqat rang turlarini
C) Faqat tinish belgilarini	D) Vaqt bo'yicha o'zgarishni

4. Doiraviy diagramma nimani ifodalashda qulay?

A) Faqat sonlar ketma-ketligini	B) Faqat masala matnini
C) Faqat fazoviy yo'nalishni	D) Butun tarkibidagi ulushlarni

5. Ma'lumot bilan ishlashni chuqurlashtiruvchi savol qaysi?

A) Diagrammaning rangi qanday?	B) Qog'oz hajmi qancha?
C) Qaysi toifa eng katta va buning dalili qaysi qiymat?	D) Diagrammani kim birinchi chizdi?

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

4-sinf o'quvchilari haftalik ob-havo jadvalini ustunli diagrammaga ko'chirgan. Ammo "qaysi ikki kun orasida harorat eng ko'p o'zgardi?" degan savolda adashyapti.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Ma'lumotni tasvirlash va tahlil qilish o'rtasidagi farqni izohlang.
- 2) Haroratlar farqini aniqlash uchun qadam-baqadam savollar tuzing.
- 3) Ko'rishida qiyinchiligi bo'lgan o'quvchi uchun jadvalni qanday moslashtirasiz?

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Jadvaldagi sonlardan farqlarni hisoblash, diagrammani o'qish va natijani izohlash ko'zda tutiladi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Diagramma konstruktorligi

Vazifa: Sinfning o'qish odatlari bo'yicha 7–10 ta shartli ma'lumotdan jadval va diagramma tuzing.

Topshiriladigan mahsulot: Jadval, diagramma, 5 savol.

2-topshiriq. Moslashtirilgan axborot

Vazifa: Bir diagrammani matnli tavsif, yirik belgi va sonli jadvalga aylantiring.

Topshiriladigan mahsulot: 3 formatli material va izoh.

13-MAVZU. 3.5.1.1**Tabiiy fanlarda murakkab mavzularni STEAM yondashuvi asosida tashkil etish (nazariy mashg'ulot)****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. STEAM yondashuvida bitta muammo atrofida qanday faoliyatlar birlashtiriladi?

A) Faqat matnni yodlash va qayta aytish	B) Tabiiy fan, texnologiya, muhandislik, san'at va matematika
C) Faqat chizmachilik va yozuv	D) Faqat nazorat ishlari

2. STEAM loyihasida Science komponentining vazifasi nima?

A) Tajriba va kuzatuv orqali dalil to'plash	B) Faqat mahsulotni bezatish
C) Sinfni guruhlarga ajratish	D) Faqat tayyor javobni ko'chirish

3. "Ko'prikn qanday mustahkam qilish mumkin?" loyihasida Engineering komponentiga qaysi ish mos?

A) Kitobdagi ta'rifni yodlatish	B) Hisobotni bahosiz topshirish
C) Konstruksiyan loyihalash va model yasash	D) Faqat ko'priknining rangini tanlash

4. Murakkab tabiiy hodisani STEAM asosida o'rganishning didaktik afzalligi qaysi?

A) Fan mazmunini tajriba va modellashtirish orqali tushunarli qilish	B) Mavzuning barcha tushunchalarini olib tashlash
C) Barcha o'quvchini bir xil javobga majburlash	D) Faqat ko'rgazmalar sonini ko'paytirish

5. STEAM loyihasini rejalashning qaysi ketma-ketligi maqsadga muvofiq?

A) Bezatish → baho → mavzu	B) Yakuniy mahsulot → mavzuni bekor qilish
C) Savol → tayyor javob → yodlash	D) Muammo → g'oya → model → sinov → tahlil va takomillashtirish

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

3-sinfda “Shamol va harakat” mavzusida o‘qituvchi faqat ta’riflarni tushuntirdi, so‘ng bolalardan shamol parragining rasmini chizishni so‘radi. Guruhlar shamolning modelga ta’sirini kuzatmadi, o‘lchamadi va natijani asoslamadi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Vaziyatda STEAMning qaysi komponentlari yetarli qo‘llanmaganini aniqlang.
- 2) Shamol parragini loyihalash, sinash va izohlashga doir faoliyat ketma-ketligini tuzing.
- 3) O‘quvchining fanlararo tushunishini baholash uchun 3 ta mezon yozing.

Keys tahlilida tabiiy hodisani kuzatish, xavfsiz model qurish, o‘lchash, ijodiy taqdimot va xulosa chiqarish bir tizimda rejalashtirilishi kerak.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. STEAM integratsiya xaritasi

Vazifa: “Suv aylanishi” yoki “Kuch va harakat” mavzusini tanlab, S–T–E–A–M harflarining har biri uchun o‘quvchi bajaradigan bitta faoliyatni aniqlang.

Topshiriladigan mahsulot: 5 komponentli sxema va 150–200 so‘zli metodik izoh.

2-topshiriq. Muammoli mavzuni loyihalash

Vazifa: Murakkab tabiiy fan mavzusiga mos muammoli savol, model, xavfsiz materiallar, sinov tartibi va 3 ta baholash mezonini ishlab chiqing.

Topshiriladigan mahsulot: 1 sahifalik STEAM loyiha pasporti.

14-MAVZU. 3.5.1.2**Tabiiy fanlarda murakkab mavzularni STEAM yondashuvi asosida tashkil etish (amaliy mashg'ulot)****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Darslik mavzusini STEAM loyahasiga aylantirishda birinchi qadam nima?

A) Darslikdagi mavzu va muammoli savolni aniqlash	B) Eng qimmat materialni tanlash
C) Yakuniy bahoni oldindan qo'yish	D) Barcha kuzatuvni tashlab ketish

2. "Suv aylanishi" mini-modelida paket ichidagi tomchilarni kuzatish qaysi tushunchani izohlashga yordam beradi?

A) So'z turkumlarini	B) Bug'lanish va kondensatsiyani
C) Bo'lish amalini	D) Tovushlarning hosil bo'lishini

3. "O'simlikka barg nega kerak?" amaliy loyahasida eng asosli yondashuv qaysi?

A) Faqat barg rasmini yodlash	B) Kuzatuv natijasini yozmaslik
C) Barg bilan bog'liq kuzatuvni qayd etish va xulosa qilish	D) O'quvchi o'rniga barcha ishni o'qituvchi bajarish

4. Prototipni sinash natijasi kutilgandek chiqmasa, o'qituvchi nimani tashkil qilishi kerak?

A) Natijani yashirishni	B) Modelni baholamasdan tashlashni
C) O'quvchilarga faqat tayyor javobni yozdirishni	D) Sabablarni tahlil qilish va modelni takomillashtirishni

5. STEAM amaliy mashg'ulotida inklyuzivlikni ta'minlashning maqbul usuli qaysi?

A) Faqat tez ishlaydigan bolaga vazifa berish	B) Topshiriqning maqsadini saqlab, rol va yordamni moslashtirish
C) Ayrim bolalarni doim tomoshabin qilish	D) Hamma uchun yagona javob shaklini talab qilish

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

4-sinf tabiiy fan mashg'ulotida guruhlar shaffof paket yordamida suv aylanishi modelini yaratdi. Ammo o'qituvchi kuzatish jadvali tuzmadi, paketdagi tomchilar sababini muhokama qilmadi va darslikdagi sxema bilan taqqoslatmadi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Model yaratishdan keyin qanday STEAM faoliyatlari yetishmay qolganini izohlang.
- 2) Kuzatuv, oddiy o'lchash, sxema bilan taqqoslash va guruh taqdimotini qamrab olgan reja tuzing.
- 3) Guruh mahsulotini baholash uchun 3 ta aniq mezon ishlab chiqing.

Natija faqat tayyor model emas: kuzatish dalili, uning ilmiy izohi, darslikdagi tushuncha bilan bog'lanish va yaxshilash taklifi ham bo'lishi kerak.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. "Suv aylanishi" amaliy konstruktor

Vazifa: "Suv aylanishi" uchun xavfsiz mini-modelni tashkil etish bo'yicha materiallar, bosqichlar, 3 ta kuzatish savoli va bitta matematik qayd usulini ishlab chiqing.

Topshiriladigan mahsulot: 1 sahifalik yo'riqnoma va kuzatish jadvali.

2-topshiriq. "Barg nega kerak?" kuzatuvi

Vazifa: O'simlik bargi bilan bog'liq darslik mavzusini o'rganish uchun 5 kunlik kuzatuv rejasini tuzing, rol taqsimlang va differensial yordam variantini belgilang.

Topshiriladigan mahsulot: kuzatuv varag'i, baholash mezonlari va refleksiya savollari.

15-MAVZU. 3.5.2**Tabiiy fanlarda tabiatni muhofaza qilishga doir “O‘quv loyihasi” ishlab chiqish****I. TEST SAVOLLARI**

Ko‘rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to‘g‘ri javobni tanlang.

1. O‘quv loyihasi qaysi xususiyati bilan oddiy mashqdan farq qiladi?

A) Faqat ko‘p varaq talab qilishi bilan	B) Muammo, reja, jarayon va aniq natijaga ega bo‘lishi bilan
C) Faqat baholashsiz o‘tishi bilan	D) Faqat tayyor javob berishi bilan

2. Tabiatni muhofaza qilish loyihasining boshlanish bosqichi qaysi?

A) Darhol yakuniy bahoni qo‘yish	B) Hisobotni ma’lumotsiz yozish
C) Mahalliy ekologik muammoni aniqlash	D) Natijani avvaldan e’lon qilish

3. “Suvni tejaymiz” loyihasidagi ma’lumot yig‘ish usuli qaysi?

A) Faqat shior yodlash	B) Faqat rasm bo‘yash
C) Faqat taxminiy raqam aytish	D) Bir hafta suv ishlatish odatlarini kuzatish va qayd etish

4. Loyiha yakunida qanday mahsulot mos?

A) Faqat manbasiz da’vo	B) Kuzatuvga asoslangan amaliy tavsiyalar va taqdimot
C) Faqat bezatilgan bo‘sh plakat	D) Faqat topshiriq nomi

5. Ekologik loyiha jarayonida hamkorlikni qanday tashkil etish mumkin?

A) Barcha ishni faqat bitta o‘quvchiga berish	B) Guruhlarni maqsadsiz ajratish
C) O‘quvchilarning fikrini so‘ramaslik	D) Kuzatuvchi, qaydchi, tahlilchi va taqdimotchi rollarini taqsimlash

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

2-sinf o'quvchilari "Maktabimiz toza bo'lsin" mavzusida poster tayyorladi. Ammo ular chiqindi nima sababdan ko'payishini kuzatmadi va amaliy choralarni rejalashtirmadi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Bu ishda loyihaning qaysi bosqichlari yetishmayapti?
- 2) Oddiy va xavfsiz kuzatuv rejasini tuzing.
- 3) Sinf ishtiroki bilan bajariladigan uchta amaliy taklif kiriting.

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Muammo–kuzatuv–ma'lumot–harakat–natija–refleksiya zanjiri mavjud bo'lishi lozim.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Ekologik loyiha pasporti

Vazifa: "Suvni tejash", "Chiqindini saralash" yoki "Yashil burchak" mavzusida loyiha pasporti yarating.

Topshiriladigan mahsulot: Maqsad, muddat, rollar, indikatorlar.

2-topshiriq. Hamkorlik va inklyuzivlik

Vazifa: Tanlangan loyihada turli imkoniyatli o'quvchilar uchun ishtirok shakllarini ishlab chiqing.

Topshiriladigan mahsulot: 4 rol va 3 moslashtirish.

16-MAVZU. 3.5.3**Tabiiy fanlarda amaliy tajribalar orqali o'quvchilarning ekologik savodxonligini rivojlantirish****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Tabiiy fan tajribasidan oldin qaysi ish shart?

A) Natijani oldindan ko'chirib yozdirish	B) Maqsad, xavfsizlik qoidasi va kuzatish tartibini tushuntirish
C) Jihozlarni tekshirmaslik	D) Bolalarni nazoratsiz qoldirish

2. Ekologik savodxonlik qaysi faoliyatda namoyon bo'ladi?

A) Faqat atamani yodlash	B) Kuzatuv natijasidan atrof-muhitga mas'uliyatli xulosa chiqarish
C) Faqat surat yig'ish	D) Faqat matnni ko'chirish

3. Suvni filtrlashning sodda tajribasida eng muhim xulosa qaysi?

A) Filtrlangan har qanday suv ichishga tayyor	B) Suvni tekshirish shart emas
C) Filtr barcha erigan moddani yo'qotadi	D) Ko'rinishning o'zgarishi suvning ichishga xavfsiz bo'lganini isbotlamaydi

4. Tajriba natijasini qayd etish uchun qaysi vosita mos?

A) Faqat tasodifiy baho	B) Faqat sinf ro'yxati
C) Kuzatuv jadvali va qisqa yozma xulosa	D) Faqat jihozlar narxi

5. Inklyuziv tajribada ishtirokni ta'minlashning maqbul yo'li?

A) Vazifani kuzatish, o'lchash, yozish, aytib berish kabi rollarga ajratish	B) Faqat ayrim o'quvchini tanlash
C) Qo'shimcha tushuntirishni taqiqlash	D) Xavfsizlikni inkor etish

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

Sinfda “Toza suv” tajribasidan keyin o‘quvchilar filtrdan o‘tgan suvni ichish mumkin degan xulosaga keladi. O‘qituvchi esa bu fikrni izohlamasdan tasdiqlab qo‘yadi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Ilmiy va xavfsizlik nuqtayi nazaridan qanday xato bor?
- 2) Kuzatuv va xulosani ajratadigan savollarni yozing.
- 3) Ichimlik suvi xavfsizligi bo‘yicha to‘g‘ri ogohlantirish tuzing.

Keysni tahlil qilish uchun yo‘nalish: Ko‘rinib turgan ifloslik kamayishi xavfsizlik kafolati emasligi alohida tushuntiriladi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Xavfsiz tajriba kartasi

Vazifa: O‘simlik o‘sishi, suvning bug‘lanishi yoki oddiy filtrlash bo‘yicha tajriba kartasi tuzing.

Topshiriladigan mahsulot: Jihoz, xavfsizlik, kuzatuv jadvali, xulosa.

2-topshiriq. Ekologik kuzatuv haftaligi

Vazifa: Maktab hududidagi ekologik odatlar uchun 5 kunlik kuzatuv tashkil eting.

Topshiriladigan mahsulot: Kundalik jadval va 3 xulosa.

17-MAVZU. 3.6.1**Texnologiya darslarida o'quvchilarning kreativ fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Texnologiya darsida kreativlik nimada ko'proq namoyon bo'ladi?

A) Faqat namunani aynan nusxalashda	B) Faqat qimmat material tanlashda
C) Faqat bezakni ko'paytirishda	D) Buyum uchun mustaqil g'oya va bir nechta yechim taklif etishda

2. Applikatsiya tayyorlashning oqilona ketma-ketligi qaysi?

A) Avval yelimlash, so'ng shakl tanlash	B) Avval kesish, so'ng xavfsizlikni eslash
C) Kompozitsiya tanlash–shakllarni joylashtirish–tekshirish–yelimlash	D) Tayyor ishni darhol baholash

3. Qurish-yasash faoliyatida “mo'ljal olish” nimani anglatadi?

A) Shakl va qismlarning joylashuvi hamda o'lchamini oldindan belgilash	B) Faqat qog'oz rangini tanlash
C) Faqat buyumni nomlash	D) Faqat vaqtni kuzatish

4. Ish qurollari bilan ishlashda qaysi qoida to'g'ri?

A) Qaychini ochiq uchini uzatish	B) Qaychini tutqichidan uzatish va ish joyini tartibli saqlash
C) Yelimni nazoratsiz ishlatish	D) Asbobni yerga sohib qo'yish

5. Tayyor mahsulotni baholashda qaysi mezon muhim?

A) Vazifaga moslik, xavfsizlik, mustaqillik va ijodiy yechim	B) Faqat eng yorqin rang
C) Faqat eng katta buyum	D) Faqat eng tez bajarilgan ish

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

2-sinf texnologiya darsida barcha bolalarga bir xil qog'oz qushni aynan nusxalash topshirildi. Mustaqil bezak va shakl tanlagan o'quvchilarning ishlari "namunadan farq qildi" deb pasaytirildi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Baholash kreativlikka qanday to'sqinlik qilganini ko'rsating.
- 2) Umumiy xavfsizlik va funksional mezonni saqlagan holda tanlov imkonini yarating.
- 3) Mahsulot va jarayonni baholovchi rubrika ishlab chiqing.

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Maqsadga mos ijodiy variantlar rag'batlantiriladi; xavfsizlik talabi esa barcha uchun bir xil qoladi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Kreativ applikatsiya

Vazifa: "Tabiat manzarasi" uchun kamida uch turdagi materialdan foydalanilgan amaliy dars rejasini yarating.

Topshiriladigan mahsulot: Maket, texnologik xarita, xavfsizlik mezoni.

2-topshiriq. Qurish-yasash topshirig'i

Vazifa: Qog'oz yoki kartondan oddiy maket yasash uchun darajalashtirilgan yo'riqnoma tuzing.

Topshiriladigan mahsulot: 3 darajadagi ko'rsatma.

18-MAVZU. 3.6.2**Tasviriy san'at darslarida ijodiy topshiriqlar yaratish****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Xromatik ranglar qaysilar?

A) Rang tusiga ega qizil, sariq, yashil, ko'k kabi ranglar	B) Faqat oq va qora
C) Faqat kulrang tuslar	D) Faqat shaffof bo'yoq

2. Axromatik ranglar guruhiga nimalar kiradi?

A) Faqat yashil va ko'k	B) Oq, qora va kulrang tuslar
C) Faqat sariq va qizil	D) Faqat binafsha va pushti

3. Tasviriy san'atda ijodiy yondashuvni qo'llashning asosiy belgisi nima?

A) Hamma ishni mutlaqo bir xil chizdirish	B) Bir mazmunni turli kompozitsiya va rang yechimida ifodalash
C) Faqat tayyor rasmni bo'yash	D) Faqat shakllarni sanash

4. "Tasvirni davom ettir" metodi nimani rivojlantiradi?

A) Tasodifiy shakl asosida yangi obraz yaratish qobiliyatini	B) Faqat ko'chirib chizishni
C) Faqat bir xil chiziq tortishni	D) Faqat qalamni charxlashni

5. Moslashtirilgan tasviriy san'at topshirig'ida nima maqbul?

A) Turli vosita va javob shakli bilan umumiy ijodiy maqsadni saqlash	B) Barcha vositalarni taqiqlash
C) Faqat bir qo'lda ishlashga majburlash	D) Yordamga muhtoj bolani chetlatish

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

3-sinfda o'qituvchi "Mening shahrim" mavzusida faqat o'z chizgan namunasini to'liq takrorlashni talab qiladi. O'quvchilar yangi g'oya qo'shmaydi va bo'yoq tanlovini asoslamaydi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Ijodiy faollikka to'sqinlik qilayotgan omillarni aniqlang.
- 2) Bir mavzuga uch xil rang-kayfiyat variantini taklif eting.
- 3) O'quvchi ishini baholashda qanday ochiq mezonlar kerak?

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Asosiy baho nusxaning aynanligiga emas, maqsad, kompozitsiya, rang tanlovi va ijodiy izohga beriladi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Rang va kayfiyat

Vazifa: Bir manzarani xromatik va axromatik yechimda ishlash bo'yicha mashg'ulot yarating.

Topshiriladigan mahsulot: 2 eskiz, taqqoslash savollari.

2-topshiriq. Inklyuziv ijodiy topshiriq

Vazifa: Materialni ushlashda qiynaladigan o'quvchi uchun 3 ta muqobil tasvir yaratish usulini taklif eting.

Topshiriladigan mahsulot: 3 moslashtirilgan ssenariy.

19-MAVZU. 3.6.3**Informatika va axborot texnologiyalari darslari orqali o'quvchilarni hayotiy vaziyatlarga tayyorlash****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Boshlang'ich informatika darsining amaliy vazifasi nima?

A) Faqat kompyuter qismlarini sanash	B) Faqat klaviatura rangini bilish
C) Axborotni izlash, tanlash, solishtirish va undan foydalanish ko'nikmalarini rivojlantirish	D) Faqat yangi dastur o'rnatish

2. Axborot manbaini tekshirishda qaysi savol o'rinli?

A) Rasm qaysi rangda?	B) Sarlavha qanchalik uzun?
C) Matn qanchalik yirik?	D) Kim bergan, qachon e'lon qilingan va boshqa manbada tasdiqlanadimi?

3. Hayotiy vaziyatga aylantirilgan informatika topshirig'i qaysi?

A) Faqat atamani ko'chirish	B) Faqat belgi chizish
C) Faqat ekran ko'rinishini yodlash	D) Dars jadvali va transport vaqtini solishtirib qulay yo'lni tanlash

4. Onlayn ta'lim platformasini tanlashda nima ustuvor?

A) Dars maqsadi, yoshga moslik va xavfsizlik	B) Faqat ko'p animatsiyaga egaligi
C) Faqat mashhurligi	D) Faqat murakkab interfeysi

5. Axborotni yig'ish va guruhlashga mos faoliyat qaysi?

A) Faqat bir fikrni hamma nomidan yozish	B) Faqat fayl nomini o'zgartirish
C) Sinfdozlarning qiziqishlarini so'rovnoma orqali to'plab jadvalga joylash	D) Faqat tovushni balandlatish

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

3-sinf o'qituvchisi bolalarga "Internetdan eng yaxshi o'yin maydonini toping" deydi, lekin narx, manzil, xavfsizlik va ma'lumot manbalarini solishtirish mezonini bermaydi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Qaysi axborot savodxonligi elementlari yetishmayapti?
- 2) Bolalarga mos to'rtta tanlash mezonini va manba tekshiruv savolini yozing.
- 3) Qarorni jadval va asoslash orqali qanday baholaysiz?

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Axborotning zarurligi, ishonchliligi, solishtirish va dalillangan qaror bosqichlari ajratiladi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Hayotiy informatika keys

Vazifa: Vaqt jadvali, kutubxona kitobi yoki o'quv quroli tanlash vaziyatidan birini loyihalang.

Topshiriladigan mahsulot: Ma'lumot jadvali, 4 savol, yechim.

2-topshiriq. Xavfsiz raqamli faoliyat

Vazifa: Bir raqamli platforma uchun 10 daqiqalik maqsadli dars fragmenti tuzing.

Topshiriladigan mahsulot: Maqsad, nazorat, xavfsizlik, natija.

20-MAVZU. 3.7.1**Boshlang'ich sinf tarbiya darslarida ekskursiyalar tashkil etish****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Tarbiya fanidagi ekskursiyaning eng muhim afzalligi nima?

A) Faqat sinfdan tashqarida vaqt o'tkazish	B) Qadriyat va xulq normalarini real muhitda kuzatish va qo'llash
C) Faqat suratga tushish	D) Faqat yo'l masofasini o'lchash

2. Ekskursiya oldidan nimalar belgilanadi?

A) Faqat ob-havoga mos rasm	B) Ta'limiy maqsad, marshrut, xavfsizlik, vazifa va nazorat
C) Faqat yakuniy baho	D) Faqat o'quvchilar kiyimining rangi

3. Kutubxona ekskursiyasi qaysi kompetensiyani qo'llab-quvvatlaydi?

A) Faqat tez yugurishni	B) Faqat hisoblash tezligini
C) Faqat musiqiy ritmni	D) Kitob tanlash va axborotni izlash madaniyatini

4. Tabiatga ekskursiyada ma'naviy tarbiya qachon shakllanadi?

A) Faqat daraxtlarni sanaganda	B) Faqat surat ko'rganda
C) Kuzatuvni tabiatga mas'uliyatli munosabat bilan bog'laganda	D) Faqat sayr muddati uzayganda

5. Inklyuziv ekskursiyada eng muhim talab qaysi?

A) Hamma uchun bir xil harakat tezligini talab qilish	B) Moslashtirishdan voz kechish
C) Har bir bolaning xavfsiz va mazmunli qatnashishini oldindan rejalash	D) Vazifalarni oldindan bermaslik

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

Sinf kutubxonaga sayohat qildi. Bolalar kitoblarni tomosha qildi, ammo oldindan savol yoki kuzatuv vazifasi berilmadi, qaytgach esa natijalar muhokama qilinmadi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Ekskursiyaning qaysi uch pedagogik bosqichi bajarilmagan?
- 2) Kutubxona uchun kuzatuv kartasini tuzing.
- 3) Qaytishdan so'ng qisqa refleksiya usulini taklif eting.

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Tayyorgarlik–faol kuzatuv–yakuniy tahlil tuzilmasi va xavfsizlik chorasi yoritiladi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Ekskursiya marshruti

Vazifa: Muzey, kutubxona yoki tabiat hududiga 40 daqiqalik tarbiyaviy ekskursiyani rejalashtiring.

Topshiriladigan mahsulot: Maqsad, marshrut, rollar, xavfsizlik ro'yxati.

2-topshiriq. Kuzatuv va refleksiya

Vazifa: Ekskursiyadan oldin va keyin beriladigan savollar to'plamini tuzing.

Topshiriladigan mahsulot: 6 savol va yakuniy mahsulot.

21-MAVZU. 3.7.2**Sinf rahbarining darsdan tashqari ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarni zamonaviy yondashuvlar orqali tashkil etishi****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Sinf rahbarining ma'naviy-ma'rifiy ishlaridagi asosiy maqsad nima?

A) Qadriyat, mas'uliyat, muloqot va ijtimoiy faollikni rivojlantirish	B) Faqat bayramda sahna bezash
C) Faqat davomatni qayd etish	D) Faqat darslik betlarini sanash

2. Kitobxonlik kechasini samarali tashkil etish uchun nima zarur?

A) Faqat uzun nutq	B) Faqat bitta ishtirokchining chiqishi
C) O'quvchilarning kitob tanlovi, muloqoti va ijodiy ishtiroki	D) Faqat tayyor matnni yodlash

3. Tadbirning tarbiyaviy natijasini qanday kuzatish mumkin?

A) O'quvchining faol ishtiroki va xulqidagi ijobiy o'zgarishlar orqali	B) Faqat zal bezaklari soni orqali
C) Faqat musiqaning balandligi orqali	D) Faqat tadbir davomiyligi orqali

4. Hamkorlikdagi ma'naviy tadbirda qaysi ish usuli ma'qul?

A) O'quvchi, ota-ona va pedagoglarga aniq vazifa taqsimlash	B) Faqat sinf rahbari barcha ishni bajarishi
C) Ota-onalar bilan muloqotni cheklash	D) Faoliyatni oldindan rejalamaslik

5. Differensial yondashuv tadbirda nimani anglatadi?

A) Faqat faol bolalarni tanlash	B) Hamma boladan bir xil uzun nutq kutish
C) Faqat eng yaxshi baho olganlarni taklif etish	D) Bolalarning qobiliyatiga mos turli ishtirok rollarini berish

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

Sinfda “Kitob – bilim manbai” kechasi o'tkaziladi. Faqat ravon gapiradigan 5 nafar bola sahnaga chiqadi, boshqalar esa tomoshabin bo'lib qoladi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Tadbirning inklyuziv va tarbiyaviy kamchiligini aniqlang.
- 2) Har bir o'quvchiga mos kamida to'rtta rol taklif eting.
- 3) Faollikni natijaga bog'lovchi oddiy baholash varag'i tuzing.

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Tadbir tomosha emas, har bir bola qatnashadigan pedagogik jarayonga aylantiriladi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Ma'naviy tadbir ssenariysi

Vazifa: “Kitobxonlik”, “She'rxonlik” yoki “Zakovat” mavzusida 30 daqiqalik sinf tadbirini yozing.

Topshiriladigan mahsulot: Ssenariy, rollar va yakuniy refleksiya.

2-topshiriq. Sinf-oila hamkorligi

Vazifa: Ma'naviy-ma'rifiy loyihaga ota-onalarni jalb etishning xavfsiz va ko'ngilli usullarini rejalang.

Topshiriladigan mahsulot: Hamkorlik jadvali va 3 indikator.

22-MAVZU. 3.7.3**Sinfdan tashqari tadbirlar orqali o'quvchilarda "4K" ko'nikmalarini shakllantirish****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Sinfdan tashqari tadbirda 4K modelini tatbiq etishning to'g'ri ifodasi qaysi?

A) 4K nomlarini plakatga yozish bilan cheklanish	B) Barcha vazifani o'qituvchi bajarishi
C) Bolalarga g'oya yaratish, dalillash, muloqot va hamkorlik imkonini berish	D) Faqat tayyor she'r yodlatish

2. "Yosh tadqiqotchilar" to'garagida kritik fikrlash qaysi faoliyatda yaqqol namoyon bo'ladi?

A) Ikki dalilni solishtirib, xulosani asoslashda	B) Tadbir rangini tanlashdagina
C) Faqat tayyor javobni ko'chirishda	D) Boshqalarning fikrini tinglamaslikda

3. Boshlang'ich sinfda kasbga yo'naltirish qanday tashkil etilishi ma'qul?

A) Har bir bolani bitta kasbga qat'iy biriktirish	B) Faqat kasblarning nomini yodlatish
C) Qiziqishlarni hisobga olmaslik	D) Turli vazifalar orqali qiziqish va qobiliyatlarni anglashga yordam berish

4. "Kasblar festivali"da ota-onaning maqbul vazifasi qaysi?

A) O'quvchi o'rniga mahsulot tayyorlab berish	B) Resurs va maslahat bilan ko'maklashish, asosiy ishni bolaga qoldirish
C) Guruh bahosini yakka o'zi qo'yish	D) Barcha bolalarga bir xil kasbni tanlash

5. Maktab-oila-mahalla hamkorligini rejalashda eng muhim narsa nima?

A) Faqat mehmonlar sonini ko'paytirish	B) Ota-onalar uchun alohida konsert qilish
--	--

C) Har tomonning vazifasini o'quvchi faoliyatiga xizmat qiladigan qilib belgilash	D) Tadbir natijasini baholamaslik
---	-----------------------------------

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

“Kasblar festivali”da ota-onalar kasblari haqida ma’ruza qildi va bolalarga tayyor buyumlar tarqatdi. O‘quvchilar savol bermadi, guruhli mahsulot yaratmadi, ularning qiziqishi va 4K ko‘nikmalari kuzatilmadi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Vaziyatning asosiy metodik muammosini 4K va kasbga yo‘naltirish nuqtayi nazaridan baholang.
- 2) “Tadqiqotchi”, “Dizayner”, “Muhandis” va “Jurnalist” maydonlaridan ikkitasiga o‘quvchi faoliyatini yarating.
- 3) O‘qituvchi, ota-ona, mahalla va o‘quvchi rollarini hamda 3 ta natija mezonini belgilang.

O‘quvchi tadbir markazida bo‘lib qolishi, mahsulotni o‘zi yaratishi, o‘z qarorini tushuntirishi va guruh bilan ishlashi asosiy mezondir.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. “Kasblar festivali – 4K maydoni”

Vazifa: 20 daqiqalik tadbir loyihasini tuzing. Har bir K uchun aniq o‘quvchi faoliyati, ikki kasbiy rol, guruh mahsuloti va refleksiya savollarini yozing.

Topshiriladigan mahsulot: vaqt taqsimoti, rollar va baholash varag‘i bilan mini-senariy.

2-topshiriq. Maktab–oilahamkorlik xaritasi

Vazifa: “Yosh ixtirochilar” ko‘rik-tanlovi uchun maktab, ota-ona, mahalla va o‘quvchining alohida vazifalarini belgilang; ota-ona bolaga ishni bajarib bermaydigan qo‘llab-quvvatlash shakllarini ko‘rsating.

Topshiriladigan mahsulot: 4 tomonli hamkorlik jadvali va 3 ta natija ko‘rsatkichi.

23-MAVZU. 3.8.1.1**Boshlang'ich ta'limda inklyuziv ta'lim yondashuvlari****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Inklyuziv ta'limning asosiy yondashuvi nimaga e'tibor beradi?

A) Faqat bolaning kamchiligini ta'kidlashga	B) O'quvchi ishtirokiga to'sqinlik qilayotgan muhit va sharoitlarni kamaytirishga
C) Barcha bolaga o'zgaras bir xil vazifani berishga	D) Qiyinlangan o'quvchini alohida qoldirishga

2. To'siqsiz ta'lim muhitiga qaysi misol mos?

A) Faqat qiyin ko'rsatmalar	B) Tushunarli ko'rsatma, qulay joylashuv va muqobil materiallar
C) Faqat baland ovozli tushuntirish	D) Faqat bitta javob shakli

3. Differensial moslashtirishda nimani o'zgartirish mumkin?

A) Ko'mak, vaqt, material, ish hajmi va javob shaklini	B) Faqat o'quvchining ismini
C) Faqat doskaning rangini	D) Faqat dars nomini

4. Inklyuziv ta'limda mutaxassislararo hamkorlik nima uchun kerak?

A) O'quvchining ehtiyojiga mos yaxlit pedagogik yordamni tashkil etish uchun	B) Faqat hujjat sonini oshirish uchun
C) Faqat o'qituvchini almashtirish uchun	D) Faqat tadbirda qatnashish uchun

5. Inklyuziv darsning natijasi qanday baholanadi?

A) Faqat boshqalar bilan tezlikni taqqoslab	B) Faqat xatolar soniga qarab
C) O'quvchining mazmunli ishtiroki va individual o'sishi bo'yicha	D) Faqat savollar miqdori bilan

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

2-sinfda eshitish orqali uzun yo'riqnomani qabul qilishda qiynaladigan o'quvchi bor. O'qituvchi vazifani faqat og'zaki bir marta aytadi va bola bajarmasa uni e'tiborsiz deb hisoblaydi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Muammoni o'quvchi kamchiligi emas, ta'lim muhiti to'sig'i sifatida qayta ifodalang.
- 2) Yo'riqnomani qanday uch xil shaklda moslashtirasiz?
- 3) O'qituvchi, mutaxassis va oila hamkorligini rejalang.

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Vizual yo'riqnoma, qisqa qadamlarga ajratish, tekshirish va hurmatli qo'llab-quvvatlash asoslanadi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. To'siqlar auditi

Vazifa: Sinfda jismoniy, axborot, pedagogik va ijtimoiy to'siqlarni aniqlovchi chek-list yarating.

Topshiriladigan mahsulot: 4 tur bo'yicha 12 bandli ro'yxat.

2-topshiriq. Moslashtirilgan dars

Vazifa: Bir ona tili yoki matematika topshirig'ini turli o'quv ehtiyojlari uchun moslashtiring.

Topshiriladigan mahsulot: Maqsad, 3 muqobil yo'l, baholash.

24-MAVZU. 3.8.1.2**Amaliy topshiriqlarni kompetensiyaviy yondashuv orqali rejalashtirish****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Kompetensiyaviy topshiriqning asosiy belgisi nima?

A) Faqat qoidani yodlatishi	B) Faqat uzun matndan iborat bo'lishi
C) Bilimni real vaziyatda maqsadli qo'llashni talab etishi	D) Faqat test belgisi qo'yishni talab etishi

2. 5E modelidagi dastlabki bosqich qaysi?

A) Evaluate – baholash	B) Engage – qiziqtirish va faollashtirish
C) Elaborate – kengaytirish	D) Explain – izohlash

3. 5E modelida Explore bosqichining vazifasi nima?

A) Izlanish, kuzatish va tajribada ishtirok etish	B) Faqat yakuniy baho qo'yish
C) Faqat tayyor xulosani o'qish	D) Faqat mavzuni yopish

4. Kompetensiyaviy matematik masala qaysi?

A) Faqat $245 + 178$ ifodasini izohsiz takrorlash	B) Faqat sonlarni ko'chirib yozish
C) Kutubxonaga keltirilgan kitoblar sonini ikki usulda hisoblab izohlash	D) Faqat javobni yodlash

5. Amaliy topshiriq uchun yaxshi baholash mezonini qanday?

A) Faqat "yaxshi" deb yozish	B) Faqat o'qituvchining kayfiyatiga bog'liq baho
C) Faqat vaqtni hisoblash	D) Bajarilgan harakat va kutiladigan natijani kuzatish mumkin bo'lgan aniq belgi

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

O'qituvchi 4-sinf matematika darsida “ $245 + 178$ ” kabi besh ifodani ishlatadi.

O'quvchilar hisoblay oladi, ammo xarid yoki kitoblar soniga oid vaziyatda qanday amal kerakligini aniqlay olmaydi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Mashqni kompetensiyaviy shaklga o'tkazuvchi hayotiy matn tuzing.
- 2) 5Ening kamida uch bosqichi bilan faoliyat ketma-ketligini tuzing.
- 3) Bilimni qo'llash va izohlash uchun ikkita baholash mezonini yozing.

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Hayotiy kontekst, mustaqil tanlov, ikki usul, izoh va formatif baholash uyg'unlashadi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. 5E dars fragmenti

Vazifa: Tabiiy fan yoki matematikadan bitta mavzu uchun 5E asosida 30 daqiqalik fragment rejalang.

Topshiriladigan mahsulot: 5 bosqichli jadval.

2-topshiriq. Mashq transformatsiyasi

Vazifa: Uchta oddiy mashqni hayotiy vaziyatga asoslangan kompetensiyaviy topshiriqqa aylantiring.

Topshiriladigan mahsulot: Oldingi va yangi vazifa, mezonlar.

25-MAVZU. 3.8.2.1**Boshlang'ich sinflarda raqamli ta'lim muhitini yaratish va interaktiv metodlardan foydalanish****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Raqamli ta'lim muhitini faqat qurilmalar majmui deb tushunish nega noto'g'ri?

A) U ta'lim maqsadi, o'quv faoliyati, muloqot, baholash va qayta aloqani ham qamrab oladi	B) Texnologiya ishlatilsa dars maqsadi kerak bo'lmaydi
C) Raqamli vosita faqat ko'ngilochar maqsadga xizmat qiladi	D) Barcha o'quvchilar doim alohida kompyuterga ega bo'lishi shart

2. Raqamli vositani darsga kiritishdan avval nimani aniqlash kerak?

A) Faqat animatsiya sonini	B) Qaysi ta'lim natijasiga xizmat qilishini
C) Faqat logotip ko'rinishini	D) Faqat ilova o'rnatish tezligini

3. Interaktiv metodga xos faoliyat qaysi?

A) O'quvchining javob berishi, taqqoslashi va qayta aloqa olishi	B) Faqat o'qituvchi monologi
C) Faqat tayyor videoni uzluksiz tomosha qilish	D) Faqat matnni nusxalash

4. Raqamli savodxonlikni rivojlantiradigan vazifa qaysi?

A) Faqat ekran fonini o'zgartirish	B) Faqat o'yin ballini yig'ish
C) Faqat fayl nomini yodlash	D) Manba tanlash, axborotni tekshirish va natijani ifodalash

5. Qurilma cheklangan sinfda samarali yechim qaysi?

A) Darsni bekor qilish	B) Jamoaviy ekran, navbatli faoliyat va qog'ozdagi muqobil topshiriq
C) Faqat bir bolaga imkon berish	D) Nazoratni butunlay to'xtatish

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

Sinfda bitta proyektor bor. O'qituvchi 25 daqiqalik videoni uzluksiz ko'rsatadi, bolalar esa tomoshabin bo'lib qoladi. Dars so'ngida natija tekshirilmaydi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Raqamli vosita va o'quv maqsadi o'rtasidagi uzilishni tahlil qiling.
- 2) Videoni qisqa segment va interaktiv savollarga ajrating.
- 3) Qurilma cheklangan sharoitda qayta aloqa usulini taklif eting.

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Texnologiya maqsad emas, faol ta'lim, muloqot va baholashga xizmat qiladigan vosita bo'lishi kerak.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Raqamli dars dizayni

Vazifa: Bir 3-sinf mavzusi uchun 15 daqiqalik raqamli va an'anaviy vositalar uyg'unligini rejalang.

Topshiriladigan mahsulot: Maqsad, 3 faoliyat, baholash.

2-topshiriq. Interaktiv resurs eksperti

Vazifa: Tanlangan raqamli vositani yoshga moslik, xavfsizlik, foydalanish qulayligi va natija bo'yicha tahlil qiling.

Topshiriladigan mahsulot: 4 mezonli tahlil.

26-MAVZU. 3.8.2.2**Boshlang'ich sinf o'quvchilarida mediasavodxonlik va kiberxavfsizlik ko'nikmalarini shakllantirish****I. TEST SAVOLLARI**

Ko'rsatma: har bir savolga berilgan A, B, C, D variantlardan bitta to'g'ri javobni tanlang.

1. Media xabarni tekshirishda birinchi savol qaysi bo'lishi mumkin?

A) Fon rangi qanaqa?	B) Axborotni kim yaratgan va nimaga asoslangan?
C) Xabar qancha joy olgan?	D) Matn necha qatordan iborat?

2. Fakt bilan fikrning asosiy farqi nima?

A) Fikr har doim yolg'on	B) Fakt hech qachon tekshirilmaydi
C) Ikkalasining farqi yo'q	D) Fakt dalil bilan tekshiriladi, fikr shaxsiy bahoni ifodalashi mumkin

3. Shaxsiy ma'lumotlarni himoyalashga qaysi qoida mos?

A) Parol va manzilni noma'lum shaxsga yubormaslik	B) Parolni ommaviy e'lon qilish
C) Barcha havolani tekshirmasdan ochish	D) Shaxsiy suratni har kimga yuborish

4. Noma'lum havola yuborilsa, bola qanday yo'l tutishi kerak?

A) Darhol parolini kiritishi	B) Xabarni boshqalarga tarqatishi
C) Uni ochmasdan ishonchli kattaga xabar berishi	D) Jo'natuvchiga manzil yuborishi

5. Kiberbulling holatida to'g'ri chora qaysi?

A) Qo'rqituvchi xabarga tahdid bilan javob berish	B) Javob qaytarib janjallashmasdan, dalilni saqlab, ishonchli kattaga murojaat qilish
C) Vaziyatni barcha guruhlariga tarqatish	D) Hech kimga aytmaslik

II. KEYS-STADI (PEDAGOGIK VAZIYAT)

Vaziyat:

4-sinf o'quvchisiga tanimagan akkaunt "Tanlovda yutdingiz, parolingiz va telefon raqamingizni yuboring" deb yozdi. Bola xabarni sinfdoshlariga ham ulashmoqchi.

Tahlil uchun savollar:

- 1) Xabardagi xavf belgilari va shaxsiy ma'lumot turlarini ko'rsating.
- 2) Bola uchun uch bosqichli xavfsiz harakat algoritmini yozing.
- 3) Sinfda fakt va reklama da'vosini tekshiradigan 10 daqiqalik mashq tuzing.

Keysni tahlil qilish uchun yo'nalish: Xavfli havola va noma'lum muloqotdan saqlanish, ma'lumot yubormaslik va ishonchli kattaga murojaat qilish ta'kidlanadi.

III. MUSTAQIL ISH TOPSHIRIQLARI

1-topshiriq. Media xabar detektori

Vazifa: Ikki shartli internet xabari yarating: biri faktga, biri dalilsiz da'voga asoslangan bo'lsin.

Topshiriladigan mahsulot: 2 xabar va 4 tekshiruv savoli.

2-topshiriq. Kiberxavfsizlik qoidalari

Vazifa: Boshlang'ich sinf uchun parol, shaxsiy ma'lumot, havola va onlayn muloqot bo'yicha qoidalar kartasi yarating.

Topshiriladigan mahsulot: 8 qoida va 2 keys.

TEST SAVOLLARINING JAVOBLAR KALITI

Har mavzu uchun 1–5-savollarning to‘g‘ri javoblari quyida berilgan.

Mavzu kodi	1-savol	2-savol	3-savol	4-savol	5-savol
3.1.1.1	D	B	C	D	C
3.1.1.2	B	D	D	A	C
3.1.2	C	B	D	B	B
3.2.1	C	C	A	B	A
3.2.2	C	C	B	D	D
3.2.3	C	A	B	D	C
3.3.1	D	B	B	D	D
3.3.2	D	D	D	A	D
3.3.3	A	C	D	D	C
3.4.1	B	D	D	C	B
3.4.2	D	C	B	A	D
3.4.3	D	D	D	D	C
3.5.1.1	B	A	C	A	D
3.5.1.2	A	B	C	D	B
3.5.2	B	C	D	B	D
3.5.3	B	B	D	C	A
3.6.1	D	C	A	B	A
3.6.2	A	B	B	A	A
3.6.3	C	D	D	A	C
3.7.1	B	B	D	C	C
3.7.2	A	C	A	A	D
3.7.3	C	A	D	B	C
3.8.1.1	B	B	A	A	C
3.8.1.2	C	B	A	C	D
3.8.2.1	A	B	A	D	B
3.8.2.2	B	D	A	C	B

METODIK FOYDALANISH BO‘YICHA TAVSIYALAR

Tinglovchilarga testdan oldin mavzuning nazariy yoki amaliy maqsadini eslatish; keysni kichik guruhda muhokama qildirish; mustaqil ishda esa real sinf yoki tanlangan darslikdagi topshiriqqa tayanishni tavsiya etish mumkin.

Keys va mustaqil ishlarni baholashda faqat yakuniy javobni emas, dalil, o‘quvchi faolligi, topshiriqni moslashtirish va kutiladigan natijaning aniqligini ham tekshirish maqsadga muvofiq.